



Plakatmotivet fra *Ukendte Italica*, "Dykkerens Grav".

Tale ved udstillingsåbning på Det kongelige Bibliotek Amager 11. febr. 1994.

Ukendte Italica

af Mario Manca, Italiens ambassadør i Danmark

Mine Damer og Herrer,

Først vil jeg gerne takke Hr. Erland Kolding Nielsen, Det kongelige Biblioteks overbibliotekar, for at have inviteret mig til at åbne denne enkle, men - håber jeg - ganske interessante udstilling om italiensk 'minor art'.

Danmark og Italien har en del tilfælles, hvor forskellige de to lande end måtte være. Under vores præsident O.L. Scalfaros nylige besøg omtalte jeres Dronning Margrethe i sin velkomsttale ret udførligt de væsentlige bånd, idealer og interesser, som forener vore to lande (- omend ikke vejret).

Blandt disse interesser og idealer vil jeg i dag gerne fremhæve kunsten og skønheden.

En stor procentdel af de millioner af turister der hvert år rejser til Italien kommer fra de skandinaviske lande, specielt fra Danmark. De rejser ikke blot til vores 'bel paese' på grund af dets prægtige klima, den gode mad og den udmærkede vin. Igennem Toscanas bakker, Siciliens brændte jord, det mystiske Sardinien, det romantiske venetianske landskab, de storslåede villaer, de hvidtoppede bjerge og de mere end tre tusinde 'indendørs' museer kan danske turister begive sig ud på en vidunderlig oplevelse: en uendelig søgen efter skønhed, både i kunsten og i naturen. Men pas på 'Stendhal syndromet'! Tag den med ro, styrt ikke fra det ene monument til det næste. Nogle mennesker kommer ud af balance, føler sig overvældet af så megen skønhed, besvimer, og i stedet for at vende hjem til hotellet kan de ende på hospitalet!

Italiens historiske og kunstneriske rigdomme er enorme. Man kan støde på kunstgallerier i små byer, en smuk lille kirke uden for lands lov og ret, for slet ikke at tale om smukke landskaber.

Ifølge FNs Rom-baserede International Centre for the Study of the Preservation and the Restoration of Cultural Property er der i Italien flere kulturskatte per kvadratkilometer end i noget andet land i verden. En fyldestgørende katalog over Italiens kunstrigdomme er stadig langt fra fuldendt selvom man har arbejdet på projektet i 50 år. Og ingen kan forestille sig udgifterne ved de tiltrængte istandsættelser af alle de uerstattelige monumenter - hvis et så fantastisk projekt overhovedet var muligt.

Nogle bygninger er 2.600 år gamle, og desværre trænger de i høj grad til vedligeholdelse. Vores regering er ikke just generøs med at skyde kapital i sådanne projekter, men det er næppe overraskende: hvem ville kunne financiere et sådant Sisyfos-arbejde? Vort Kulturministerium (Cultural Heritage Ministry) anvender hvert år en substantiel sum penge hertil, som imidlertid stadig er utilstrækkelig til projektets enorme omfang. Heldigvis er der inden for de senere år sket en del for at tilgodese bevaringen af vores nationale arv: en ny, aktiv politik fra regeringens side for at strømline bureaukratiske procedurer, tilskud fra Bruxelles, og et stigende antal firmasponsorer, specielt banker. Faktisk er bankers sponsorering af kunst ikke noget nyt i Italien, men er nærmest en berømmelig tradition som har fundet sted i mere end 400 år.

For tiden investerer italienske banker hvert år millioner af dollars i hvad man bredt kan kalde 'kultur', og i den henseende synes de at være langt forud for andre lande.

Hvis man ser på den pragtfulde to-bindes katalog over kunstbøger udgivet af italienske banker samt på den interessante to-bindes katalog over Banco di Sicilias arkæologiske samlinger, vil man forstå hvor meget italienske finansinstitutioner har gjort for vores kulturarv. Og så bør man ikke glemme at mange vigtige restaureringsprojekter - det Egyptiske Museum i Torino, Trevi Fontænen og Colosseum i Rom for blot at nævne nogle få - er muliggjort af den generøse hjælp fra firmasponsorer fra Italien og udlandet - tænk blot på Nippon Televisions restaurering af Michelangelos freskoer i Det Sixtinske Kapel.

Bøgerne, videoerne, plakaterne og laser disc'en doneret til udstillingen af Fondazione Agnelli er et klart eksempel på både forretningsverdenens støtte og på tjenestemændenes nye aktive rolle, hjulpet af en decentraliseringspolitik der sætter lokale kulturelle myndigheder i stand til at klare tingene selv - uden hele tiden at skulle indhente tilladelser fra Rom.

Det er også værd at nævne, at italienerne har udviklet en vis færdighed i

at vende katastrofer til fordele. Kunsthistorikere krediterer den katastrofale oversvømmelse i Firenze i 1966 for at have gjort Italien førende i verden inden for moderne restaureringsteknikker. Tusinder af italienere og udlændinge ansøger hvert år om adgang til den halve snes pladser på de to statslige skoler, Central Restoration Institute i Rom og Opificio of Hard Stones i Firenze.

Men denne udstilling har også et andet formål: at indbyde og introducere til hvad der sædvanligvis kaldes italiensk 'minor art'.

De tre byer - Venedig, Firenze og Rom - er kendt overalt på vor planet. Men se på 'Dykkerens grav' som den præsenteres på den flotte plakat, som Det kongelige Bibliotek så venligt har ladet fremstille til denne udstilling. Denne slanke, unge krop udstrakt i luften er et prægtigt eksempel på tidlig græsk klassisk malerkunst. Den blev malet kort før begyndelsen på Parthenons opførelse og findes i Paestum, et af områderne i 'Magna Graecia' som er et udgangspunkt for den vestlige civilisation.

Hvor mange mennesker har besøgt dette charmerende sted, hvor doriske templer har stået i et overdådigt landskab i mere end to tusinde fem hundrede år?

Men ud over Paestum findes der tusinde andre monumenter, helligdomme i det 'minor' Italien, som ejer skatte der er endog større end de der eksisterer i andre velkendte kunstbyer.

For blot få uger siden fandt en italiensk pensionist ved et tilfælde i en lille landsbykirke i Toscana nogle freskoer - ukendte selv for de lokale kulturelle myndigheder - , der kan dateres tilbage til 1496, malet i den florentinske stil efter Botticelli, Ghirlandaio og Lippi.

Man vil naturligvis ikke finde billeder af dette seneste fund på denne udstilling, men man vil kunne se mange andre ukendte italienske skatte. Andre kan findes i Det italienske Kulturinstitut, som er i færd med at etablere et permanent multimedie-informationscenter om forskellige italienske museer. Ledere af italienske museer kommer løbende til København for at præsentere deres rigdomme. Den næste vil være en dansker, Fr. Janne Vibæk fra Det internationale Dukkemuseum i Palermo.

Der findes stadig store kunstsatte, der venter på at blive opdaget og nydt. Tiden for de store dannelsesrejser er forbi, men idealerne findes stadig: vores uendelige søgen efter kunsten og skønheden.

Oversættelse: Kristian Gandrup